

TÜRKİYE'DE YABANCI DİL SORUNU

Öğr.Gör.Hasan ÖZDUMAN

Ondokuz Mayıs Üni.

İlâhiyat Fak.

Bugün Türkiye'nin birçok sorunlarından biri olan ve Milli Eğitim'in alanı içerisinde yer alan bir de yabancı dil sorunu vardır.Gerçi şu andaki Eğitim sistemimizin kısmende olsa değiştirilmeye, düzenlenmeye ihtiyaç gösteren birçok yönü vardır.Müfredat programları,hedefler, metod ve mevzuat yönünden çağın gereklerine göre bir hayli eksiklikler içermektedir.Bunlardan bazıları zaman zaman ele alınıp yeni düzenlemeler getiriliyor.Ancak bir çoğu halâ devamını sürdürmektedir (1).Son yıllarda kendini özellikle Ö.S.S.de hissettiren ve özel dersanelere rağbetin artmasına neden olan liselerimizin yetersiz kalması da ayrıca üzücü bir marzaradır.Eğitimin çeşitli genel sorunları içerisinde biz sadece yabancı dil sorununa değineceğiz. Yıllardır özelliğinden hiçbirşey kaybetmeden ve gittikçede daha kötüye varan bu sorunun ciddi bir şekilde ele alınarak en kısa zamanda ve en isabetli bir şekilde çözüme kavuşturulması gerekmektedir.Artık çağımızda her konu bilimsel ve mantıki açıdan ele alındığı ve değerlendirildiği halde,yabancı dil konusundaki bu keşmekeşlik,rasgelelik bize hem millet olarak hemde devlet olarak maddi ve manevi alanda bir hayli zararlara neden olmaktadır.Yıllardan beri havanda su dövmekten öte bir anlam taşımayan bugünkü yabancı dil uygulaması daha akılcı ve daha faydacı metodlarla en kısa zamanda çözülmek zorundadır(2). Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının bu konularda bir çalışma içerisinde olduğunu

memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz. Ancak ne gibi yenilikler ve çözüm yolları getirilecek bilemiyoruz. Bu işin herşeyden önce bir uzmanlık işi olduğunu, köklü araştırma, inceleme ve değerlendirmeler ışığında ancak köklü çözüm yollarına ulaşılacağı bir gerçektir. Bu konuda kişisel bir iddiamız yoktur. Ancak bir yabancı dil elemanı olarak yıllardan beri edindiğimiz izlenim ve kanaatlerimizi belirtmekle yetineceğiz.

Türkiye'deki yabancı dil sorununu iki açıdan ele almak ve incelemek mümkündür:

A- Mevcut durum ve aksaklıklar,

B- Çözüm yolları

A- Bugün halâ uygulanmakta olan sisteme göre öğretim kurumlarımızın ortaokulundan üniversitesine kadar her öğrencinin bir yabancı dil alması mecburidir ve her öğrenci alıyor. Ancak bazı özel, yabancı dil ile öğrenim yapan ortaöğretim ve yükseköğretim kurumları hariç bu on yıllık tahsil süresi içerisinde yabancı dili yeter seviyede öğrenebilene pek az sayıda rastlanabilmiştir. Herhalde herkese öğretmek istediğimizden olacak kimseye öğretemiyoruz. Çoğu isteyen azı da bulamaz, diye bir atasözü vardır. Demekki bu konuda yıllardan beri harcanan emek, zaman ve para boşa gitmektedir. Yani dostlar alışverişte görsün kabilinden aynı fiata alıp aynı fiata satıyoruz, hatta daha da zararına....

(3). Bu başarısızlığın elbetteki nedenleri vardır. Şöyleki:

1- Herşeyden evvel yabancı dil öğretmenlerimizi iyi yetiştiremiyoruz. Aslında bu husus tüm öğretmenlerimizin genelinde bir problemidir. Buna paralel olarak yabancı dil öğretiminde çağın kullandığı en modern metodların yabancı dil öğretmenlerimizce bilinmemesi ve dolayısıyla uygulanmaması. Tabii ki bu iddiamız bütün meslekdaşlarımız için

geçerli olmayabilir. Ancak bir genelleme yaparak yanlış olmaz kanaatindeyiz. İyi bir öğretimin ancak iyi bir öğretmenle mümkün olacağı noktası ihmal edilmiş ve öğretmenlerimiz yüksekokullarından çağın en modern dil öğretim yollarını, metodlarını tam öğrenmeden, hatta lisanı bile tam öğrenmeden mezun olmak durumundadırlar. Bunlardan yüzde biri bile yabancı ülkelere ihtisasa gönderilmemektedir. Yabancı dil öğretmeni gerek yabancı dili anadili seviyesinde bilmeli, gerekse onu öğreteceği en verimli metodu bilmeli ve en modern araç-gereçleri kullanmasını da bilmelidir(4). Zira hiç kimse kendisinin bulunmadığı bir seviyeye hiç kimseyi çıkaramaz. Yurt dışına uzmanlaşmaya öncelikle yabancı dil elemanlarının gönderilmesi konusu son derece önemli olduğu halde bu tamamen ihmal edilmektedir (5). Her şey elemanın çok iyi yetişmesi için olmalıdır. Bu nedenle yabancı dili yerinde inceleyip yaşamalı, böylece bilgi ve tecrübesini artırmalıdır. Ayrıca yabancı dil öğretmenlerimiz sık sık hizmet içi eğitim kurslarına veya seminerlerine çağırılmıyorlar, yeni gelişmelerden haberdar edilmiyorlar. Yabancı kültür dernekleriyle münasebetler tamamen kesiktir. Netice olarak iyi, kaliteli bir usta iyi ve sağlam iş yapacaktır. Hele malzemesinde iyi ise ve alet edevatı da işe uygun ise ortaya sanat eserlerinin çıkarması için bir neden kalmayacaktır.

2- Öğretim kurumlarımızda modern laboratuvar, arac ve gereçlerin bulunmaması. İyi yetişmiş bazı dilci arkadaşlarımız atandıkları okullarda modern öğretimin gereği olan araç-gereçleri bulamamakta, mecburen klasik öğretime dönmektedirler. Bazı orta dereceli okullarımızda on yılı aşkın süreden beri uygulamaya giren odyo-vizüel metod gereği kullanılması gereken çeşitli malzemeleri derslerde kullanmak çok zaman aldığından ve haftalık ders saatlerinin de az olmasından

- dolayı bu materyal uygulama alanına girememektedir.Labaratu-
ar gibi tesislerinde çok az sayıdaki okulumuzda bulunması
genel problemi olumsuz yönde etkilemektedir.Halbuki günümüz-
de artık kesinlik kazanmıştır ki uygulamalı bilgilerin laba-
ratuar veya türüne göre atölye uygulamasından geçmedikçe,de-
nenmedikçe,görerek,yaşayarak öğrenilmedikçe kalıcı ve pratik
değeri olmuyor.Bugün birkaç özel okul,Anadolu Lisesi ve filo-
loji hariç tüm yabancı dil öğretimi yapan kurumlarımızda öğ-
retim metodu bir tarih,bir coğrafya,türkçe,edebiyat vb.ders-
lerindeki ile aynıdır.Son derece klasik, uygulamasız birkaç
• kural ezberine dayanan bir öğretim tekniği.Oysa lisan öğre-
timi her şeyden önce sosyal bir olaydır.Yaşanmalıdır,pratiğe
aktarılmalıdır.Kollektivite şarttır,iletişim ve etkileşim
şarttır.Bu da herhalde yabancı dilin gerektirdiği modern me-
todlarla sağlanır (6).

• 3- Bugün eğitim kurumlarımızda uygulanan sistemde her
öğrenciye mutlaka bir yabancı dil öğretilmeye çalışılmakta-
dır.Buna ihtiyaç yoktur,imkânda yoktur.Ellibiş milyonluk ül-
kemiz nüfusunun hemen hemen hepsi okullardan geçmektedir. On
• milyonu orta dereceli okullara gitmemiş olsun,geri kalan her
vatandaş gidiyor kabul edilirse bir yabancı dil almaktadır.0
halde kırkbeş milyon yabancı dil bilen bir nüfus ihtiyaçmı-
dır? Kırkbeş milyon yabancı dil bilen bir nüfusa gerçekten
ihtiyaç var mıdır?Herkesin doktor veya herkesin mühendis ol-
masına ihtiyaç var mıdır?Yabancı dil bir araç değilde bir
amaç olsaydı elbetteki ihtiyaç vardı.Ama değil, öyleyse onu
sadece kabiliyeti olanlara,onu verimli bir şekilde kullanabi-
leceklere öğretmek gerekir.Bütün vatandaşlara yabancı dil
öğretmekde esasen mümkün değildir. Çünkü herkes aynı kabi-
liyetle,aynı zekâ düzeyinde olmayabilir (7).Ana dilini bile

doğru dürüst öğrenemeyen yüzbinlerce insanımızı düşünürsek bu konu daha iyi anlaşılır.Yabancı dili,her öğrenciye öğretmeye çalıştığımız bir tarih,bir coğrafya bir din kültürü ve ahlâk vb.genel kültür dersi gibi de düşünemeyiz. Yabancı dil bugün genel kültür kazandırılan dersler türünden farklı bir statüde olmalıdır. Çünkü yabancı dil dersinin bir genel kültür dersi ağırlığında verilmesinin hayatta hiçbir pratik değeri yoktur.İnsan bu kadarıyla,yani genel kültür düzeyinde alındığı takdirde bir başka bilgiden, örneğin yukarıda da belirttiğimiz gibi tarih,coğrafya, fizik, vb.yararlanabilir,ama yabancı dilden bu kadarlık bilgi kendisine hiçbir fayda sağlamaz.Öyleyse öğrencinin yıllarca harcadığı emek,masraf hatta sene kaybı boşa gitmektedir.Yani yabancı dil ya belli bir seviyede öğrenilecek,ya da buna hiç başlanılmayacaktır.Peki ne yapmalı?Bu sorunun cevabını çözüm yolları bölümünde vermeye çalışacağız.

4- Yine yabancı dil öğretiminden randıman alınmamasının nedenlerinden birisi olarakta şu uygulama karşımıza çıkmaktadır.Bugün ülkemizde de ingilizcenin popülaritesi gittikçe artmaktadır.Bu nedenle öğrenciler velilerinin ya da kendilerinin arzu ve istekleriyle ortaokul birinci sınıftan itibaren yabancı dil olarak daha ziyade ingilizce almaya yönelmektedirler.Bu konuda talep oldukça fazla olmaktadır.Ancak okul idarecileri kısmen denge sağlamak,yani diğer dillerede öğrenci kaydırmak amacıyla zoraki olarak istemedikleri halde bir kısım öğrencileri Almanca veya Fransızca dillerinden birini almaya zorlamaktadırlar.Bunun için çeşitli yöntemler kullanılmaktadır.Öğrenciler ve veliler genellikle bu uygulamaya istemiyerekte olsa boyun eğmek zorunda kalıyorlar.Bazende büyük kargaşalıklar olmaktadır.

İngilizce ise böyle bir çeşit imtiyazlı duruma gelmektedir. Sınavla öğrenci kabul eden bazı ortaokullarda da başarı sırasına göre yukarıda olanlar İngilizce, daha aşağıda olanlar ise Fransızca, Almanca yapılmaktadır. Böylece bir çeşit üvey evlat muamelesi görmekte, komplekse düşmektedirler. Öğrenci kura ile veya daha başka yollarla istemeden aldığı yabancı dile çalışmamakta ve öğrenmemektedir. Geçersiz oldukları istikametindeki propagandalarda etki edince öğrenci o dilden iyice soğumaktadır. Böylece istemeden, sevmeden aldığı bu yabancı dilde daha çok başarısız olmakta, amacı olan beş numara için çalışmaktadır.

5- Üniversitelerimizde göze çarpan aksaklık ve eksikliklere gelince, bunlar da ortaöğretimdekilerden pek farklı değildir. Zincirin halkaları yukarıya doğru aynen devam edip gitmektedir. Bazı üniversitelerimizdeki uygulamalar sorunu devam ettirici mahiyettedir. Bunlar şöyle sıralanabilir: Yabancı dil olarak sadece İngilizceyi kabul etmiş olmaları.. Lisede farklı yabancı dil okuyan öğrenci ya bu üniversitelerin herhangi bir fakültesini tercih etmeyecektir, yada tercih etmişse lisede aldığı yabancı dilini değiştirmek ve o üniversitenin izlediği tek zorunlu İngilizce dilini almak zorunda kalacaktır. Her ne kadar bazılarında hazırlık sınıfı ihdas edilmişse de bu bir yıllık süre daha önce okunan altı yılın yerini dolduramamaktadır. Bazılarında ise bu da yoktur. Anadolu Üniversitesi gibi. Böylece yapılan iş ne eski dili ne de yeni dili öğretmemek, her ikisinin de öğrenciye unutturmaktan başka bir şey olmuyor. Kaldığı bu durumu hem öğretmen hem de öğrenci bildiklerinden seviye çok basit tutuluyor ve herkes bu dersten geçebiliyor. Bir başka husus YÖK'ün yeni yabancı dil çerçeve yönetmeliği... Bu yönetmelik ile yabancı dili

öğrenmek değil ama bu dersten geçmek son derece kolaylaştırılıyor. Zira devam mecburiyeti kaldırılmakta ve başarı notu da yüz üzerinden kırk'a düşürülmektedir. Ortaöğretimden beri takip edilen yanlış uygulamalara öğrencinin daha fazla kurban olmasını önlemek için belki YÖK bu uygulamasında haklıdır, denilebilir. Ancak, düzeltmenin Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile koordineli bir çalışma sonucu, bir bütünlük içerisinde temelden başlanarak yapılması daha isabetli olmaz mı?... Böylece mezun olan öğrenci ne araştırma görevliliği veya yüksek lisans sınavlarını yabancı dil bilgisinin yetersizliği nedeniyle kazanabilmekte, ne de bir özel yada kamu sektörüne artık tercih sebebi olan normal bir yabancı dil bilgisine sahip olmadığı için girememekte, iş bulma imkânı oldukça azalmaktadır. Bu uygulamalar yabancı dil öğrenemeyen elemanların yetişmesini teşvik etmekten başka bir anlam taşımıyor. Devletin eğitim-öğretim politikası, yabancı dil öğretimini teşvik etmek, imkân sağlamak olması gerekirken, bu uygulamalar açıkça yabancı dil öğrenmeyi, hem de yüksek öğrenim seviyesinde engellemektedir. Bazı ilköğretim meslekdaşlarımızın tabii tutuldukları eğitim önlisans sınavları da bir başka örnek teşkil etmektedir. Bu sınavlarda daha önce yabancı dilin ne olduğuna bakılmaksızın tüm adayların İngilizceden sınava tabii tutulmaları yabancı dilin önemsenmediğinin bir göstergesi değildir? Üniversitelerimizde göze çarpan bir başka yanlış uygulama da şudur: Bazı başarılı öğrenciler lisans programını bitirdikten sonra ya araştırma görevlisi olmak, ya da dışarıdan yüksek lisans yapmak amacıyla, açılan dil ve bilim sınavlarını kazanıyor ve üniversiteye intisap

• ediyor. Ancak bağlandığı ve tez alacağı hocasının yabancı dili farklı, örneğin İngilizce ise öğrencisine de dilini değiştirmesini ve İngilizce almasını önermektedir. Öğrenci on sene meşgul olduğu lisanı terk ediyor, üstelik dil sınavını başaracak seviyede bilmesine rağmen, sil baştan yapmaktadır. Gerekçe olarak Fransızca veya Almanca da yeterli yabancı kaynakların bulunmaması, yetişmesinin böylece ve bu dille mümkün olamayacağı gösterilmektedir. Öğrenci de mecburen yeniden başlamakta ce gece-gündüz lisan çalışmak zorunda kalmaktadır. Sonuçta ne derece yeterli hale gelecektir, tahmin etmesi güç değil.

6- Yabancı dil öğretiminde kolay sonuç alınmasını engelleyen etkenlerden birisi de öğrencilerin öncelikle anadili gramerini iyice bilmemeleridir. Gramer kuruluşları çok az sayıda farklılıklar göstererek hemen hemen bütün dillerde aynıdır. Dolayısıyla öğrenci yabancı dilin herhangi bir kuralını anadilinki ile ölçerek veya karşılaştırarak alamamaktadır. Gerek kelime çeşidini, gerek zamanları, gerekse kelimelerin cümle içerisindeki fonksiyonlarını, anadil gramerinde yeterince tanıyamamaktadır. Yabancı dil öğretmenleri bu nedenle çoğu kez derste önce Türkçe daha sonrada yabancı dil dersi yapmaktadır. Bu bilgiler dilin temel bilgileridir. Bunlar bilinmeden ne işin edebiyatı yapılabilir, nede yabancı dillerde daha iyi randıman sağlanabilir.

Yukarıda sayılan ve görebildiğimiz, tesbit edemediğimiz ekseklik ve aksaklıklardan başka engelleyiciler de yok değil... Örneğin, yabancı dille ilgili temel sözlük ve kitapların, materyallerin hem az oluşu, bulunmaması, belki bundan da daha önemlisi çok pahalı oluşları. Yine

imkânsızlıklar nedeniyle sınıfların gerekenden fazla kalabalık olmaları,öğretmen eksikliği dolayısıyla boş geçen dersler vb.Ancak bütün bunlar planlı ve ciddi bir şekilde ele alındıkları zaman mutlaka çok daha iyiye götürülebilirler.

B- Sorun'un çözüm yolları konusunda herkesin söyleyebileceği bir hayli şeyler vardır.Esasen herhangi bir alandaki eksiklik ve aksaklıkları hemen hemen herkes görebiliyor,anlayabiliyor ve tenkitte bulunabiliyor. Ancak ideal çözüm yolları getirmek ve uygulamaya sokmak, işte zor olan bu oluyor ve genellikle yapılamıyor. Bir atasözüne göre söylemesi kolay ama yapması zor oluyor, zor olunca da eski,zararlı uygulamalar devam edip gidiyor.Aslında Milli Eğitim'in temel sorunları ile yabancı dil sorununu birbirine bağlıdır demiştik.Bunlar bir bütünün parçaları gibidir.Son aylarda Sayın Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı'nın konu ile ilgili yaptığı açıklamalar, bu konunun geçte olsa daha akılcı,daha çözümlü bir çalışma ve inceleme alanı içine alındığını göstermektedir.Bu,uygulanacak yeni düzenlemenin esasları mutlaka tesbit edilecek,açıklanacak ve en kısa zamanda da uygulama alanına sokulacaktır.Umarızki milletçe hepimizi memnun edici olurlar.Bizim önerdiğimiz çözüm yollarına gelince,bunlar şöylece sıralanabilir:

1- Evvela yabancı dil öğretiminde esas unsur, öğretmen olduğuna göre iyi yetiştirilmiş ve yetişmiş öğretmen öncelikle kendine düşen görevi iyi yapacaktır.Bu işin temel unsuru budur.Bu nasıl yapılacaktır?Üniversitelerimizdeki yabancı dil bölümleri bu esasa göre düzenlenmelidir.Türk dili öğretimimizde de olduğu gibi henüz basit

gramer kurallarını düzgün ifade tarzlarını yada temel kelime türleri bilgisini bilmeden dilin edebiyatını öğretmek bu durumda biraz lükse kaçmaktır. Ayrıca öğretim metodları konusunda da öğretmen son derece mükemmel yetiştirilmelidir. Öğrencinin karşısına çıktığı zaman metod arayışı içine girmemeli, bocalamamalıdır. Fakültesini bitiren her yabancı dil elemanı diğer branş elemanlarına göre öncelikle yurtdışına gönderilmeli, orada en az bir-iki sene uzmanlaşması sağlanmalıdır. Bu kesinlikle yapılmalıdır. Çünkü mükemmel bir lisan ancak yerinde, toplumunda öğrenilebilir. Ayrıca zaman zaman da bazı bilgi, teknoloji, metod veya diğer gelişmelerin elemanlara öğretilmesi, aktarılması amacıyla hizmet içi eğitim seminerleri de düzenlenmesi lazımdır. Kısacası ilk başta öğretmen sorunu çözülmelidir, diğer sorunlar ikinci plânda gelmektedir.

2- Yabancı dil öğretimi için medeni, ileri ülkelerin kabul ettiği imkânlar hazırlanmalıdır. Laboratuarsa laboratuvar, teyip ise teyip yada başka materyaller, güzel hazırlanmış programlar temin edilmeli ve bunlar öğretimin hizmetine sunulmalıdır. Ayrıca ders konuları Türk toplumundan seçilmelidir. Usta ne kadar iyi ve maharetli olursa olsun, âlet ve malzemesi iyi değilse işi randımanlı yapamaz. Usta ve âlet birbirini tamamlayan iki unsurdur. Bu arada şunu da ilâve etmek gerekir ki radyo ve televizyonda da yabancı dil programları yapılmalı, örneğin bir kanal bu konuya yani eğitim-öğretim konusuna tahsis edilmelidir. Şu anda televizyonda şu yada bu amaçla yapılmış sadece İngilizce ağırlıklı bazı programlar var, ancak diğer dillere ise hiç yer verilmemektedir.

3- Yine çözüm yollarımızın en önemlilerinden birisi de yabancı dil derslerinin ortaokuldan itibaren mecburi değil, ihtiyari olması gerektiğidir. İsteyen almalı isteyen almamalıdır. Ancak şu da bir gerçek ki her veli ihtiyari de olsa çocuğunun bir yabancı dil almasını arzu eder. Olabilir, o zaman örneğin birinci sınıf deneme sınıfı olabilir. Bir yada belki iki yıl yabancı dili en az 7 veya 8 numara seviyesinde başaramayan öğrenciye bu derse girme hakkı verilmemelidir. Böylece çalışkanlığı, zekâsı ve kabiliyeti bir yabancı dili öğrenmesine müsait olmayanlar ayıklanmalı, müsait olanlara ise bu hak ve imkânlar en iyi şekilde tanınmalıdır. Böylece yabancı dil okuyan öğrenci sayısı %70 oranında azalacaktır. Hem binlerce, buna kabiliyeti olmayan öğrencinin yüzlerce saati, zahmeti hatta sene kaybı önlenmiş, hemde yüzlerce öğretmen tasarruf edilmiş olacaktır (8). Bu konudaki önerimiz biraz ülkemizde gerçekleştirilmeye çalışılan doğum kontrolü politikasına benzemektedir. Yani eğer iyi bir şekilde bakılamayacak, yetiştirilemeyecek ise, onlara çağın medeni imkânları, başta eğitim-öğretim, beslenme vb. gibi sunulamayacaksa fazla çocuk yapılmaması; bunların sağlandığı ailelerde istendiği kadar yapılması prensibi gibi, yabancı dil konusunda da bu işi, yeterli olanların, gücü yetenlerin, ziyan olmayacaklarının yapması prensibi hakim kılınmalıdır. Yani bu konuda bir kontrol mekanizması kurulmalıdır. Dile yatkınlığı tesbit edilen ve her yıl yüksek başarı gösteren bu az ama öz öğrenciye çağın gerektirdiği en modern ve ilmi imkânlar hazırlanmalı, (sayı az olacağı için teknik imkânlar da büyük bir yekün tutmayacaktır) bu uygulama üniversitelerde de aynen devam etmelidir.

Şöyle bir düşünecek olursak yabancı dil kimlere lâzım olmaktadır?Denilebilirki herkese lâzımdır.Bir lisan bir insan,iki lisan iki insan...Güzelde öğrenebilen kimsenin bir diyeceği yoktur.İki insan olmak isteyen bizde takdir eder teşvik ederiz.O ayrı konu. Yalnız yabancı dil genelde" a)ilim adamlarına,b)dış işleri mensuplarına, c) yüksek dereceli devlet memurlarına,d)mesleğinde ilmi araştırma yapacak bazı üniversite mezunlarına lâzım olmaktadır.Bu saydığımız kesimin Türkiye nüfusu içerisindeki oranı nedir?"(9).Buna birde çeşitli ihtiyaçlar nedeniyle amatörce öğrenmek isteyenlerin sayısını da eklersek,en azami rakamla yüzünü geçmez.Oysa bugün okullarımızda yedi milyona yakın öğrenciye yabancı dil okutulmaktadır.Bu boşuna bir gayret ve hatta zararlı bir özentî değildir?Bu önerimizle yabancı dil öğretimine karşı olduğumuz,yada küçülen Dünya'mızda milletimizle diğer milletlerin diyalog kurmalarına,çeşitli ilişkiler kurmalarına (ki A.E.T.na girme çabamız, diğer uluslararası kuruluşlar yoluyla bütünleşme çalışmaları v.s.)veya ileri,medeni ülkelerin bilim,sanat ve fikir alanlarındaki yeni ilerleme,buluş ve incelemelerinin ülkemizde de öğrenilmelerine,okunmalarına karşı olduğumuz sanılmasın.Herhangi bir Avrupa ülkesinin yada Amerika'nın yayınladığı bilimsel bir kitabı,dergiyi okumak ve anlamak için bütün milletimizin yabancı dil öğrenmesine gerek yoktur.Bir gurup uzman mütercimler heyeti veya yabancı dili mükemmel olan birkaç bilim adamı tercüme eder,basılır ve böylece tercümesi,okumak isteyen her vatandaşın ayağına kadar ulaşır.Esasen her konudaki bir kitap da her vatandaşımızı ilgilendirmemektedir. Belli

bazı ilim, sanat veya meslek erbabını ilgilendirmektedir. Öyleyse belirttiğimiz gibi ilgili ve yetkili kılınacak çeşitli mütercimler heyetleri her dilden ve alandan tercüme yapmak suretiyle bu ihtiyacı yerine getirebilirler (10).

Buraya kadar yabancı dilin Türkiye'de yaşadığı acıklı macerayı dile getirmeye ve bazı çözüm yolları göstermeye çalıştık. Esasında önemli olan bir hastalığın teşhisidir. Teşhisi yapılamayan hastalıkların tedavisi de mümkün değildir. Sorunu bulduktan, bildikten, tespit ettikten sonra onu çözecek yolları da bulmak; arzu edildikten, önemsendikten sonra hiç de zor olmasa gerektir. Yeterki samimi olunsun, karar verilsin ve zararın neresinden dönülürse kârdır densin. Gerek meslektaşlarımızı gerekse öğrenci ve velileri hoşnutsuz eden bugünkü uygulamanın en kısa sürede herkesi memnun edecek bir tarzda çözümlenmesini görmek en büyük temenimizdir. Şimdiden Millet ve Devlet'imiz için hayırlı olmasını dileriz.

D İ P N O T L A R

1. Necmettin Hacıeminoğlu, **Milietçi Eğitim Sistemi**, İstanbul 1978, 7. baskı, S.17-18.
2. Necmettin Hacıeminođlu, A.g.e. S.66.
3. Necmettin Hacıeminođlu, a.g.e. S.67.
4. **Eğitim Psikolojisi**, T.C.Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Öğretim, Mektupla öğretim Merkezi yayınları. Sayı.40 Ankara 1963. S.7.
5. Özcan Başkan, **Yabancı Dil Öğretimi**, (ilkeler ve çözümler) İstanbul 1969. S.77-78.
6. Müslim Pekgöz-Rıfat Hancılar, **Eđitimde Görme ve İditme Araçları**, Ankara 1970 S.6,20,33.
7. Necmettin Hacıeminođlu, a.g.e. S.67.
8. Necmettin Hacıeminođlu, a.g.e. S.67,68.
9. Necmettin Hacıeminođlu, a.g.e. S.68
10. Necmettin Hacıeminođlu, a.g.e. S.70